

Laap. 13.10.2017

VAASAN HALLINTO-OIKEUS
Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 VAASA
Puhelin 029 56 42611
Faksi 029 56 42760
Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

LÄHETE

5034/17

12.10.2017

00711/15/5107

00848/15/5107

00865/15/5107

Kärkölen kunnanhallitus
Virkatie 1
16600 Järvelä

PÄÄTÖKSEN JULKAISEMINEN KUNNASSA

Ympäristönsuojelulain 197 §:n 2 momentin mukaan tieto oheisesta hallinto-oikeuden päätöksestä on julkaistava toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ilmoitustaululla.

Hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeus pyytää, että päätöksestä viipymättä julkaistaan ilmoitus Kärkölen kunnan ilmoitustaululla.

Lasse Linjala
lainkäyttösiihteeri
029 56 42628

Puhelujen hintatiedot:

029 56 -alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu

LITTEET

Päätös

Antopäivä

12.10.2017

Päätösnumero

17/0447/3

Diaarinumerot

00711/15/5107

00848/15/5107

00865/15/5107

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

1. Markus Puttonen, Kärkölä
2. Matti Hauhia ja Veikko Hauhian kuolinpesä, Kärkölä
3. Kuljetusliike K. Ingman Oy, Kärkölä

Luvan hakija

Kuljetusliike K. Ingman Oy, Kärkölä

Päätös, johon on haettu muutostaKärkölän ympäristölautakunta
22.4.2015 § 18

Ympäristölautakunta on myöntänyt Kuljetusliike K. Ingman Oy:lle ympäristöluvan biotermiinalin toiminnalle Kärkölän kunnassa sijaitsevilla Huhtojan tilalla 316-403-8-38 ja Järvimäki 2 -nimisellä tilalla 316-403-31-11. Lupaan on liitetty päätöksestä tarkemmin ilmenevät lupamääräykset 1-16.

Ympäristölautakunta on myöntänyt toiminnan aloittamisluvan muutoksenhausta huolimatta sen jälkeen, kun luvan saaja on asettanut 3.000 euron suuruisen vakuuden.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. *Markus Puttonen* on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan.

Perusteluinaan hän on viitannut ympäristönsuojelusihteerin kielteiseen päätösehdotukseen. Ympäristölautakunnan päätös sen sijaan on vastoin asemakaavassa asumiselle asetettua terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin ympäristön vaatimusta. Päätös on myös asemakaavan vastainen. Kaava sallii vain ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman teollisuus- ja varastorakennusten rakentamisen. Edelleen päätös on naapurisuhdelain 17 §:n 1 momentin vastainen riittävien suojaetäisyyksien puuttuessa ja lisäksi se on terveydensuojelulain vastainen.

Muutoksenhakija on pitänyt todennäköisenä, että luvan hakija jatkaa ympäristöstään piittaamatonta toimintaa, vaikka ympäristölautakunta on asettanut joi-takin ehtoja toiminnan harjoittamiseksi. Ympäristölautakunnan asettamat eh-dot ovat riittämättömiä.

2. *Matti Hauhia ja Veikko Hauhian kuolinpesä* ovat vaatineet, että ympäristö-lautakunnan päätös kumotaan. Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet, että lupamääräyksiä 1–7 muutetaan valituksesta ilmenevällä tavalla. Lisäksi muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut on korvattava 500 eurolla arvoni-lsäveroineen ja laillisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua hallinto-oi-keuden ratkaisun antamisesta.

Perusteluinaan muutoksenhakijat ovat esittäneet muun muassa, että lautakun-nan käsittelyssä on tapahtunut menettelyvirheitä. Ympäristölautakunnan olisi ennen päätöksentekoa tullut antaa vastaukset heidän muistutuksessaan esitet-tyihin seikkoihin. Ympäristölautakunnan päätös on siten syntynyt virheellises-sä järjestyksessä. Lisäksi päätöksen julkipano on tapahtunut virheellisesti. Pää-töksen antopäiväksi on määrätty vapunpäivä 1.5.2015, joka on yleinen vapaa-päivä. Päätös olisi tullut olla yleisön luettavissa julkipanopäivänä.

Mikäli hallinto-oikeus katsoo, että päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, päätös tulee kumota naapuruussuhdelain vastaisena. Melun leviäminen perus-tuu olettamuksiin ja liikennöinnin vaikutusta ei ole otettu huomioon. Melun le-viämisen estämiskeinoista ei ole esitetty luotettavia tietoja. Pölyn leviämistä eri työvaiheiden aikana ei voida varmuudella estää kaikissa tilanteissa. Luvan hakija on todennut, että mobiilimurskaimiin on vaikeaa yhdistää suuria raken-teita, jotka estäisivät pölyn ja melun leviämisen. On selvää, että suojaavia ra-kenteita ei aiota käyttää.

Annetut lupamääräykset eivät ole riittäviä eivätkä ne estä toiminnan aiheutta-mia haittoja terveydelle ja ympäristölle.

3. *Kuljetusliike K. Ingman Oy* on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätöstä muutetaan jätelain 5 §:n tulkinnan osalta. Vastaanotettavat ja biopolttoaineter-minaalissa käsiteltävät sekä edelleen biopolttoaineeksi toimitettavat prosessi-jätteet eivät ole jätettä jätelain 5 §:n 2 momentin mukaisesti. Lisäksi ympäris-tölautakunta on velvoitettava korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa laillisine korkoineen.

Yhtiö on esittänyt muun muassa, että ympäristölautakunta on tulkinnut vir-heellisesti metsäteollisuuden sivutuotteiden jättestatusta. Ympäristölautakun-nalle on toimitettu selvitys yrityksen biopolttoaineterminaalien toiminnasta ja sinne käsiteltäväksi vastaanotettavista materiaaleista. Prosessijätteet ovat ob-jektiivisin perustein sivutuotteita, joiden käsittely ei ole ympäristöluvanvarais-ta. Jätelain 5 §:n 2 momentin mukaisesti sivutuotteen määrittelyn ja terminaal-lissa käsiteltävän materiaalin syntyperän, ominaisuuksien ja käyttötarkoituksen perusteella biopolttoaineeksi haketettavat kuoret, tasauspätkät, sahanpurut, hiontapöly, vaneripalat ja lastulevykappaleet eivät ole jätteitä, vaan sivutuottei-ta. Ympäristölautakunnan viittaama jätelain eräiden säännösten tulkintalin-jauksia koskeva muistio ei ole juridisesti sitova asiakirja eikä sitä tule ottaa huomioon lupa- tai oikeusharkintaa ohjaavana.

Hankkeen tosiasiaperustaisten vaikutusten kannalta poikkeuksellinen lupaharkinta ja hankkeen laillisuusarvioinnin eteneminen edelleen oikeusharkintaan ovat aiheuttaneet korvattavaa kohtuutonta haittaa perheyrietyksen liiketoiminnalle. Tämä on otettava huomioon yhtiölle korvattavina oikeudenkäyntikuloina.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Matti Hauhia ja Veikko Hauhian kuolinpesä ovat toimittaneet asiamiehen puhevaltaa koskevan valtakirjan.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on antanut vastineen.

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä on antamassaan vastineessa katsonut, ettei myönnetty ympäristölupa ole terveydensuojelulain vastainen. Lupamääräyksissä on otettu huomioon terveydensuojeluviranomaisen lupahakemuksen johdosta antamassa lausunnossa mainitut terveydensuojelun kannalta tärkeät seikat eli toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölyhaitat, kiinteistöllä syntyvien hulevesien käsittely sekä pohjaveden suojeleminen.

Kuljetusliike K. Ingman Oy on antamassaan vastineessa esittänyt muiden valitusten hylkäämistä. Valituksissa esitettyjä oletuksia ja näkemyksiä ei tule ottaa huomioon. Asiaan liittymättömät väitteet on jätettävä tutkimatta. Lisäksi muutoksenhakijat on velvoitettava korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut hallinto-oikeuden ratkaisun antamisesta.

Matti Hauhian ja Veikko Hauhian kuolinpesän omistamat tilat eivät sijaitse toiminnan naapurissa, vaikutusalueella tai muutenkaan sellaisella läheisyydellä, että valituksessa esitettyjä seikkoja voidaan tulkita naapuruussuhdelain mukaisesti. Tuulen suuntaa, varastokasojen korkeutta, tarkkailua ja vesien hallintaa sekä muita seikkoja koskevat perustelut on olennaisilta osin otettu huomioon hakemuksessa ja lupapäätöksessä.

Puttosen valituksen osalta yhtiö on todennut muun ohella, että lupahakemuksessa ja -päätöksessä esitetyt haittojen vähennys- ja ehkäisykeinot ovat riittävät turvaamaan terveellisen ja turvallisen asuin ympäristön myös hankkeen naapurustossa. Lisäksi Koskisen Oy:n teollisuuslaitoksen mahdollisesti aiheuttamat vaikutukset peittävät Kuljetusliike K. Ingman Oy:n hakeman toiminnan vaikutukset naapurustoon. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvaa haittaa ei voida siten pitää kohtuuttomana.

Kärkölan kunnanhallitus on antamassaan vastineessa esittänyt Markus Puttosen sekä Matti Hauhian ja Veikko Hauhian kuolinpesän valitusten hylkäämistä. Kuljetusliike K. Ingman Oy:n valituksessa esitetyt vaatimukset ratkaistaan sillä perusteella, mikä kanta ympäristöministeriön muistioon sitovana normina otetaan.

Kärkölan ympäristölautakunta on antamassaan lausunnossa esittänyt valitusten hylkäämistä. Valituksissa ei ole tuotu varsinaiseen ympäristölupaan ja sen sisältöön sellaista uutta tietoa, jota ympäristölautakunta ei olisi ottanut huomioon lupapäätöksessä. Ympäristölautakunta on antanut määräyksiä jätteen

käsittelyn ja naapurustoon kohdistuvan haitan osalta. Ympäristölupa on ollut myönnettävissä annetuilla määräyksillä suunnitellulle alueelle.

Matti Hauhian ja Veikko Hauhian kuolinpesän valitus tulee hylätä jo etäisyysnäkökohdan ja toiminnan luonteen perusteella. Matti Hauhian ja Veikko Hauhian kuolinpesän omistamilla kiinteistöillä rakennukset tai pihapiirit sijaitsevat karttatarkastelun perusteella yli 400 metrin etäisyydellä suunnitellusta murskaus- ja haketuspaikasta. Etäisyyttä on enemmän kuin mitä säädetään esimerkiksi kivenmurskaamoiden minimietäisyysvaatimuksista niin sanotussa MURAUS-asetuksessa (800/2010).

Päätöksen antamisesta ja julkipanomenettelystä ympäristölautakunta on todennut, että päätös on annettu uudelleen julkipanon jälkeen siten, että päätöksen antopäivä on ollut 12.6.2015. Muutoksenhakijoiden muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin on vastattu ympäristölupapäätöksessä ympäristönsuojelulain 83 §:n edellyttämällä tavalla.

Hakemuksessa on ollut ratkaistavana myös kysymys jätteen luokittelusta sivutuotteeksi. Ympäristölautakunnalla on ollut käytettävissä ympäristöministeriön 19.12.2014 päivätty muistio. Vaikka muistio ei ole oikeudellisesti sitova eikä ympäristölautakuntaa päätöksenteossa sitova, muistiossa on kuitenkin otettu huomioon niitä näkökohtia, joihin pohjautuen ympäristölautakunta on päätenyt siihen ratkaisuun, että hakemuksen luokitusehdotuksessa esitetyt sivutuotteet ovat jätettä.

Kuljetusliike K. Ingman Oy:n vaatimukset oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta ovat perusteettomat, koska asian käsittelyssä ei ole tapahtunut hallintolainkäyttölain 74 §:n mukaista päätöksen tehneen hallintoviranomaisen virhetä. Ympäristöluvan hakemisen perusteina ovat olleet sekä naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu kohtuuton rasitus että jätelain soveltamisalaan kuuluva jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaista. Riippumatta jätelain 5 §:n jäte- ja sivutuoteluokittelusta, tällä kyseisellä sijoituspaikalla toiminnolle on edellytettävä ympäristölupaa naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentin perusteella. Ympäristölupahakemus on tullut vireille 30.9.2014 ja hakemusasia on päätetty 22.4.2015. Hakemuksen käsittelyaika ei ole ollut kohtuuton.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on annettu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Markus Puttonen sekä Matti Hauhia ja Veikko Hauhian kuolinpesä ovat antamassaan yhteisessä vastaselityksessä esittäneet muun muassa, että jo pelkästään räjähdysvaaran takia tulee terminaalin sijoittaminen asemakaavassa asuin-kiinteistöksi kaavoitettuun rakennuspaikkaan rajoittuen estää. Kyseessä oleva alue sijaitsee avoimella peltoalueella, josta pöly ja melu pääsevät esteettömästi leviämään useita satoja metrejä. Koskisen Oy ei ole melulla ja pölyllä aiheuttanut mainittavaa haittaa alueen käyttämiseksi asumiseen.

Mikään viranomainen ei ole ottanut kantaa siihen, että haketuksen/murskauksen kohteena on fenolihartsiliimattua rakennustarviketeollisuuden jätettä. Siirrettävillä haketuslaitteilla hakettaessa ei voida estää fenolihartsipitoisen pölyn leviämistä alueen asukkaiden hengitysilmaan eikä lähellä olevalle karjalai-

tumelle. Viranomaisten on arvioitava, kuinka suureksi pölyn määrä muodostuisi esimerkiksi kymmenen vuoden aikana.

Koskitukki Oy on hakenut Kuljetusliike K. Ingman Oy:n alueeseen rajoittuvalle alueelle vastaavaa ympäristölupaa vuotuisen noin 250 000 tonnin erilaiseen puutavaran käsittelylle. Koskitukki Oy:n lupa tulee valitusasiana Vaasan hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Sen varalta muutoksenhakijat ovat pyytäneet, että valitukset käsitellään yhdessä.

Kuljetusliike K. Ingman Oy:lle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen. Vastaselitystä ei ole annettu.

Merkintä

Hallinto-oikeus on 16.6.2015 antamallaan päätöksellä nro 15/0376/3 kieltänyt ympäristölautakunnan päätöksen täytäntöönpanon.

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä ratkaissut myös valituksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston 5.9.2016 antamasta päätöksestä nro 216/2016/1 koskien Koskitukki Oy:n suunniteltua toimintaa (hallinto-oikeuden diaarinumero 01363/16/5107).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo ja poistaa perusteluista ilmenevistä syistä Kärkölän ympäristölautakunnan päätöksen sekä poistaa päätöksessä määrätyn käsittelymaksun. Hakemus siirretään Etelä-Suomen aluehallintoviraston käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi. Aluehallintoviraston tulee hallinto-oikeuden päätöksen tultua lainvoimaiseksi ottaa asia käsiteltäväkseen, mikäli luvan hakija haluaa jatkaa hakemustaan, ja ottaa tällöin asian käsittelyssä huomioon hallinto-oikeuden perusteluissa mainitut syyt asian siirrolle ja varattava luvan hakijalle tilaisuus hakemuksensa täydentämiseen. Lisäselvityksen saatuaan aluehallintoviraston on kuulutettava ja muutoin tiedotettava täydennetystä hakemuksesta ympäristönsuojelulain mukaisesti.

Asian näin päättyessä lausuminen muista asiassa esitetystä valitusperusteista raukeaa.

Perustelut

Hankkeen laatu ja sijainti

Kuljetusliike K. Ingman Oy:n ympäristölupahakemus koskee biotermiinalin toimintaa Kärkölän kunnassa sijaitsevilla Huhtojoen tilalla 316-403-8-38 ja Järvimäki 2 -nimisellä tilalla 316-403-31-11. Toiminta koostuu biopolttoaineiden haketuksesta, murskauksesta ja lyhytaikaisesta varastoinnista. Toiminnassa on tarkoitus käyttää metsätalouden sivutuotteita, kuten hakkuutähteitä, rankoja, kokopuuta ja kantoja sekä Koskisen Oy:n tuotantoprosessista syntyviä jäännösmateriaaleja, joita ovat tasaamohake, sahanpuru, hiontapöly, puun kuoret sekä vanerin ja viilun ylijäämäsyrrät. Raaka-aineet varastoidaan terminaaliin, haketetaan ja murskataan biopolttoaineeksi ja kuljetetaan edelleen energiantuotannon polttoaineiksi. Suunniteltu vuotuinen tuotantokapasiteetti on noin 31 500 tonnia, josta metsäteollisuuden jäännösmateriaalien osuus on noin

25 500 tonnia.

Hankealue sijaitsee osittain Järvelä 1 -nimisellä vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, mutta ei pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Lähin vedenottamo sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä hankealueen pohjoispuolella.

Hankealue on Kärkölän kunnanvaltuuston 21.4.1981 hyväksymässä rakennuskaavassa merkitty yhdistettyjen teollisuus- ja varistorakennusten kortteli-alueeksi TTV. Toiminnan suunniteltu sijaintipaikka rajoittuu asuinkiinteistöön, jonka kaavamerkintä on erillispientalojen korttelialue AO. Kärkölän kunnanvaltuuston 13.12.2004 hyväksymässä taajamien osayleiskaavassa hankealue on merkitty teollisuus- ja varastoalueeksi T.

Hankealue sijaitsee noin 2,2 hehtaarin suuruisella avoimella peltoalueella, luvan hakijan nykyisen kuljetuspalveluja tarjoavan toiminnan toimipisteen yhteydessä. Alueen vastapäätä sijaitsee Koskisen Oy:n tehdasalue, jossa on muun muassa saha sekä vaneri-, lastulevy- ja pinnoitustehdas. Hankealueen viereiselle kiinteistölle on valituksenalaisen päätöksen antamisen jälkeen haettu lupaa Koskitukki Oy:n puutavaran käsittely- ja varastointitoimintaan.

Lautakunnan päätöksentekohetkellä lähin asuttu rakennus on ollut noin 10 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta. Kiinteistötietojärjestelmästä saatujen tietojen mukaan hankealueeseen rajoittuva asuinkiinteistö Kauppila 316-403-21-1 on siirtynyt muutoksenhakijana olevalta Markus Puttoselta Koskisen Oy:n omistukseen 4.10.2016. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 400 metrin etäisyydellä haketus- ja murskauspaikasta.

Toiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja ovat erityisesti pöly- ja meluhaitat. Pölyä aiheutuu haketuksesta, murskauksesta, kuormauksesta, liikenteestä ja myös varastokasoista voimakkaalla tuulella. Melua aiheutuu haketus- ja murskaustoiminnasta sekä liikenteestä. Kun otetaan huomioon lähialueen muu toiminta, bioterminaalien toiminnasta aiheutuvaa melu- ja pölypäästöä ei luvan hakijan käsityksen mukaan voida erottaa lähialueen nykyisistä päästöistä.

Hakemuksen liitteenä on ollut 19.11.2014 päivätty melun leviämislaskenta. Mallinnuksessa on esitetty laskennallinen arvio hakemuksen mukaisen haketus- ja murskaustoiminnan aiheuttamasta melutasosta ja sen leviämisestä. Mallinnuksen mukaan toiminnan melutaso voidaan alentaa sellaiseksi, että biopolttoaineen jalostamisesta hakettamalla tai murskaamalla ei aiheudu valtioneuvoston päätöksessä mainittujen melutason ohjearvojen ylittymistä lähimpien kiinteistöjen luona. Mallinnuksessa on suositeltu keinoja, joilla murskauksen melua voidaan vaimentaa. Melumallinnuksessa ei ole otettu huomioon Koskisen Oy:n toiminnasta aiheutuvaa melua. Todellista melutilannetta on suositeltu tarkistettavaksi äänitasomittauksin toiminnan aikana. Lisäksi on todettu, että mittauksien tarkastelussa tulee ottaa huomioon Koskisen Oy:n tuotantolaitoksen aiheuttama melu.

Toimivaltainen viranomainen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla

toiminnalla laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista.

Ympäristönsuojelulain 34 §:n 3 momentin mukaan, jos samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi valtion ympäristölupaviranomaisen ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 41 §:ssä säädetään, lupa-asian ratkaisee valtion ympäristölupaviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 41 §:n mukaan, jos samalla toiminta-alueella sijaitsevalla usealla luvanvaraisella toiminnalla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, toimintoihin on haettava lupaa samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lupaa voidaan kuitenkin hakea erikseen, jos hakemuksen johdosta ei ole tarpeen muuttaa muita toimintoja koskevaa voimassa olevaa lupaa.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014, ympäristönsuojeluasetus) 15 §:n 2 momentin mukaan lupapäätöksestä on tarvittaessa käytävä ilmi, miten lupaharkinnassa on otettu huomioon ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettujen toimintojen tekninen ja toiminnallinen yhteys.

Uutta ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) mukaan edellä mainitussa pykälässä säädettäisiin samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupamenettelyiden yhteensovittamisesta samoin kuin vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) 35 §:n 4 momentissa.

Vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000), terveydensuojelulain 15 §:n ja ympäristölupavirastoista annetun lain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 227/2004 vp) yleisperusteluissa on ympäristölupa-asian käsittelyä koskevien säännösten osalta lausuttu muun muassa, että ”ehdotuksen tavoitteena on, että samalle toiminta-alueelle sijoittuvien teknisesti ja toiminnallisesti toisiinsa liittyvien toimintojen lupa-asiat käsitellään samassa viranomaisessa samaan aikaan, jos tämä on perusteltua toimintojen ympäristövaikutusten tai jätehuollon vuoksi. Lupa-asian käsittelee ympäristölupavirasto, jos jokin näistä toiminoista kuuluisi sen toimivaltaan.

Lupa-asian käsittelyä koskevia säännöksiä täsmennettäisiin siten, että lupaa voitaisiin hakea yhteisesti yhdellä hakemuksella tai eri toimintoja koskevilla erillisillä hakemuksilla. Erilliset hakemukset olisi kuitenkin tehtävä samanaikaisesti ja hakemukset olisi käsiteltävä samanaikaisesti sekä ratkaistava yhdessä. Poikkeuksena voisi kuitenkin olla toiminnanmuutostilanne tai uuden sivutoiminnan aloittaminen, jolloin toisen toiminnan lupaa ei olisi tarpeen tarkistaa vireille tulevan lupahakemuksen vuoksi. Asia käsiteltäisiin kuitenkin siinä toimivaltaisessa lupaviranomaisessa, joka käsittelee toiminnan ympäristöluvan, jos lupia haettaisiin samanaikaisesti.”

Hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on ympäristönsuojelulain 31 §:n osalta, joka vastaa uuden ympäristönsuojelulain 34 §:n 3 momenttia, lausuttu muun muassa, että ”pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti (lain 1590/2009 voimaan tultua 3 momentti), jossa säädettäisiin lupaviranomaisen

toimivallasta voimassa olevan lainsäädännön mukaista toimintakokonaisuutta vastaavissa tilanteissa. Toimintakokonaisuuden käsitteestä kuitenkin luovuttaisiin ja säännöksessä viitattaisiin ainoastaan ehdotettuun 35 §:n 4 momenttiin, jossa säädettäisiin luvan hakemisesta kiinteän yhteyden muodostaviin eri toimintoihin. Säännöksen tavoite on, että tällaisten toimintojen lupa-asiat käsittelee sama viranomainen. Siten ympäristölupavirasto ratkaisisi kaikkien toimintojen lupa-asian, jos yhdenkin osatoiminnan lupa-asia kuuluisi sen toimivaltaan.”

Mainitun hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on ympäristönsuojelulain 35 §:n osalta lausuttu muun muassa, että ”pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti (voimassa olevassa laissa 4 momentti), jonka tavoite vastaa voimassa olevan ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n toimintakokonaisuuden sääntelyä. Käsitteestä toimintakokonaisuus luovuttaisiin. Ehdotettu säännös koskisi kaikkia luvanvaraisia toimintoja luvanvaraisuusperusteesta riippumatta, kun ympäristönsuojeluasetuksen 2 § koskee ainoastaan asetuksen 1 §:ssä tarkoitettuja luvanvaraisia toimintoja. Voimassa olevaan määritelmään verrattuna uutta olisi lisäksi se, ettei yhden toiminnoista tarvitsisi olla pääasiallinen toiminta. Myös tuotannollisen yhteyden vaatimus muutettaisiin toiminnalliseksi yhteydeksi. Säännös vastaisi näin tarkemmin IPPC-direktiivin laitospäätettä sekä direktiivin liitteen I laitosluehtelon johdantolauseetta. Säännöksen tavoite on yhdessä ehdotetun 31 §:n 4 momentin kanssa, että toimintojen lupa-asiat tulevat vireille samassa viranomaisessa samanaikaisesti ja ne ratkaistaan ottaen huomioon toimintojen muodostama kokonaisuus.

Momentin mukaan lupahakemus tulisi tehdä siten, että eri toimintoja koskevat lupahakemukset tehdään samanaikaisesti. Toimintojen lupahakemukset voitaisiin tehdä erikseen tai yhdellä hakemuksella. Erilliset lupahakemukset käsiteltäisiin samanaikaisesti ja päätökset tulisi antaa samanaikaisesti. Yhteinen hakemus voitaisiin tehdä sellaisissa tilanteissa, joissa on kyse erittelemättömästä kokonaisuudesta. Tällöin kyse voi olla siitä, että lupaharkintaa ei voida suorittaa ilman, että samalla määrätään yhteisiä lupamääräyksiä.

Momentin viimeisessä virkkeessä säädettäisiin poikkeuksesta edellä selostettuun hakemusmenettelyä koskevaan pääsääntöön. Säännöstä voitaisiin soveltaa erityisesti toiminnan muutostilanteissa, jolloin tulisi olla mahdollista voimassa olevasta luvasta huolimatta hakea lupaa erikseen vain siltä osin kuin muutos koskee tiettyä toimintaa. Vastaavasti voitaisiin menetellä myös uutta toimintaa aloitettaessa, jos uusi toiminta muodostaisi selvän erillisen osan, vaikka se muutoin liittyisi vanhaan toimintaan teknisesti ja toiminnallisesti. Edellytyksenä erilliskäsittelylle olisi kuitenkin, että hakemuksen johdosta ei syntyisi tarvetta tarkistaa muilta osin voimassa olevia muiden toimintojen lupia tai yhteistä lupaa.”

Oikeudellinen arviointi

Luvan hakija on lupahakemuksen täydennyksessä ja vastineessa todennut, että biotermiinaali ei ole suoranaisesti viereisen Koskisen Oy:n tuotantolaitoksen toimintaan liittyvä tekninen, toiminnallinen tai muu olennainen osa. Se, missä määrin Koskisen Oy:n hakeraaka-aineita käsitellään luvan hakijan termiinaalis- sa, riippuu Koskisen Oy:n omasta termiinaalitoiminnasta.

Ympäristölautakunnan päätöksessä ei ole arvioitu alueella jo toiminnassa olevan Koskisen Oy:n puunjalostustoiminnan ja hakemuksen mukaisen toiminnan teknistä ja toiminnallista yhteyttä. Lupahakemuksen mukaan noin 80 prosenttia käsiteltävästä materiaalista olisi peräisin Koskisen Oy:n toiminnasta. Biotermiinalin toimintaedellytykset ovat siten pitkälti riippuvaisia Koskisen Oy:n toiminnasta syntyvistä raaka-aineista. Toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia, kuten melua ja pölyä, ei voida erottaa naapurissa olevan Koskisen Oy:n vastaavista ympäristövaikutuksista. Kuljetusliike K. Ingman Oy:n toiminnan voidaan katsoa sijoittuvan samalle toiminta-alueelle Koskisen Oy:n toimintojen kanssa.

Tämän vuoksi hakijayhtiön toiminnan on omistuksellisesta erillisyydestä huolimatta katsottava olevan ympäristönsuojelulain 41 §:n mukaisessa teknisessä ja toiminnallisessa yhteydessä samalla toiminta-alueella sijaitseviin Koskisen Oy:n ympäristöluvanvaraisiin toimintoihin. Toimintojen ympäristövaikutuksia on varsinkin melun osalta tarpeen tarkastella yhdessä. Näin ollen Kuljetusliike K. Ingman Oy:n biotermiinalitoimintaa koskeva lupa-asia kuuluu Koskisen Oy:n toiminnan suhteen toimivaltaisen lupaviranomaisen eli aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

Hakemusta on täydennettävä tarpeellisilta osin ottaen huomioon, mitä ympäristönsuojeluasetuksen 3, 4, 6 ja 7 §:issä mainitaan.

Hakemusta uudelleen käsiteltäessä on otettava huomioon toiminnan yhteisvaikutukset Koskisen Oy:n toiminnan lisäksi myös Koskitukki Oy:n suunnitellun puutavaran käsittely- ja varastointitoiminnan kanssa.

Käsittelymaksu

Kärkölän ympäristölautakunnan päätös on kumottu ja poistettu lautakunnan toimivallan puuttumisen vuoksi. Tämän vuoksi ympäristölupahakemuksen käsittelystä määrätty maksu on perustetton.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Oikeudenkäyntikulut

Hallinto-oikeus hylkää Matti Hauhian ja Veikko Hauhian kuolinpesän sekä Kuljetusliike K. Ingman Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

Asian laatu ja asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Matti Hauhia ja Veikko Hauhian kuolinpesä sekä yhtiö joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolainkäyttölaki 74 §

Julkipano

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kärkölän kunnanhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kunnan ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään **13.11.2017**.

Valitusosoitus on liitteenä YmpJp (07.07).

Diaarinumerot

00711/15/5107

00848/15/5107

00865/15/5107

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Riikka Mäki ja Linda Strömman, luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen. Asian on esitellyt Linda Strömman.

Riikka Mäki

Sauli Viitasaari

Linda Strömman

Jenni Korpeinen

Toimituskirjan antaja:

Lasse Linjala
ma. lainkäyttösihteeri

Diaarinumerot

00711/15/5107

00848/15/5107

00865/15/5107

Jakelu

Päätös ja maksu

Markus Puttonen, maksutta

Prosessiosoite:

Matti Seppä

Matti Hauhia ja Veikko Haubian kuolinpesä, maksutta

Prosessiosoite:

Matti Seppä

Kuljetusliike K. Ingman Oy, maksutta

Prosessiosoite:

Matti Jokinen

Insinööritoimisto Matti Jokinen

Jäljennös maksutta

Kärkölän ympäristölautakunta

Kärkölän kunnan terveydensuojeluviranomainen /

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Kärkölän kunnanhallitus

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, sähköisesti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti

Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

IE/LL

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15